

Мета наших досліджень полягала у визначенні ефективності окремих антигельмінтних засобів за дипілідіозу собак.

Дослідження проводилися на базі Черкаської державної лікарні ветеринарної медицини. Об'єктом досліджень були собаки різних порід, віком від 3-х місяців до 1,5 року, які постійно мешкають на території міста та належать приватним власникам. Для дослідів відбирали собак, у яких за попередніми гельмінтокопрологічними дослідженнями, діагностували дипілідіоз. Всього було обстежено 216 собак, з яких 91 уражені гельмінтами. Дипілідіоз реєстрували у 36 собак.

Для дослідження відібрали 18 собак, у яких дипілідіоз зустрічався у вигляді моноінвазії. З цих тварин було сформовано три піддослідні групи. Копрологічні дослідження проводили методом послідовних промивань. Для досліджень були використані дронтал плюс та альбен С.

Дронтал плюс – комбінований засіб, одна пігулка якого містить 50 мг празіквантелу, 144 мг пірантелу ембонату та 150 мг фебантелу. Виробник препарату фірма «Байер», Німеччина.

Альбен С є комбінацією альбендазолу і празіквантелу. Одна пігулка містить відповідно 250 і 50 мг кожного з препаратів. Виробник препарату фірма «Агроветзахита», Росія.

Перед проведенням дегельмінтизації всі тварини підлягали кількісному гельмінтоскопічному дослідженню. Дегельмінтизацію тварин двох піддослідних груп проводили двічі з інтервалом у 14 діб. Всі препарати задавали собакам за 2 години до ранкової годівлі. Дронтал плюс та альбен-С у вигляді пігулок задавали згідно з інструкцією. Тварин третьої групи не дегельмінтизували, оскільки вони слугували контролем. Для визначення інтенс- і екстенсефективності проводили гельмінтоскопічні дослідження всіх тварин через 10 та 30 діб після дегельмінтизації.

Аналіз отриманих даних показав, що обидва препарати мають виражену антигельмінтну ефективність за дипілідіозної інвазії собак. Найбільш ефективним виявився дронтал плюс. Вже при одноразовому застосуванні усі тварини першої групи повністю звільнилися від гельмінтів. Екстенсефективність альбену С склала 83,33 %.

Після повторного застосування препарату альбену С собаки піддослідної груп повністю звільнилися від гельмінтів. Через 30 діб екстенсефективність у всіх двох групах піддослідних тварин становила 100 %. Ступінь ураження дипілідіозом тварин контрольної групи за період досліджень залишилася приблизно на одному рівні.

Таким чином із наведених результатів можна зробити висновок, що найбільш ефективним засобом для дегельмінтизації собак за дипілідіозної інвазії є дронтал плюс.

УДК 619:616.995.1:636.1

ГОЛОВАХА І.В., магістрантка

Науковий керівник – **АНТІПОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗМІШАНИХ НЕМАТОДОЗІВ КОНЕЙ

Сучасне конярство, яке активізувало свій розвиток після довгих десятиліть значного занепаду – це не лише сільськогосподарський напрямок вирощування коней, але й їх використання задля естетичного задоволення і фізичного виховання людей – як іпотерапія. Однак, нерідко у конегосподарствах виникають захворювання однокопитних тварин, зокрема паразитарні, які спричинюють порушення функцій окремих систем і органів або й загального стану їх організму. Висока П є, інколи, причиною загибелі коней, особливо молодняка.

Аналіз наукової літератури підтверджує, що у ряді регіонів України є неблагополучні господарства щодо гельмінтозів коней. Так, Ю.Ю. Довгій, О.А. Згозінська вказують, що на території Житомирської та Київської областей гельмінтози коней є поширеними із ЕІ до 100 %. Г.О. Лук'янова М.В. Галат також наголошують на частому реєструванні змішаних гельмінтозів, асоціації яких налічують два і більше видів гельмінтів.

Мета роботи полягала в аналізі поширення змішаних нематодозів шлунково-кишкового каналу в навчально-дослідному центрі Білоцерківського національного аграрного університету.

Робота виконана упродовж вересня-жовтня місяців 2016 року в НДЦ та на кафедрі паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ. За період проведення дослідів було досліджено 54 проби фекалій від коней різних порід, вікових та виробничих груп. З метою вивчення розповсюдження змішаної нематодозної інвазії серед коней було проаналізовано звіти лікаря ветеринарної медицини за 2014–2016 рр. та за 2 місяці 2017 року, а також ураження коней збудниками змішаної нематодозної інвазій реєстрували на підставі гелмінтокопроовоскопічних досліджень тварин у господарстві. З цією метою в ранковий час від кожного коня індивідуально відбирали фекалії в окремі пакети, на них надписували кличку, час і дату взяття проби. Досліджували фекалій в лабораторії кафедри паразитології та фармакології комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3. З аналізу результатів досліджень у пробах фекалій були знайдені яйця трьох видів збудників нематодозів шлунково-кишкового каналу, а саме, яйця *Strongylus spp.*, *Parascaris equorum* та *Oxyuris equi*.

Із 27 голів коней обстежених нами копроовоскопічно стронгілідами було уражено 20 голів, тобто ЕІ склала 74,07 % при П – 126,8 екземплярів яєць, параскаридами та оксіурисами було уражено по 6 голів, тобто ЕІ склала 22,22 % при П відповідно 24,7 екземплярів яєць у середньому у 3-х краплинах флотатійної рідини за параскарозу.

Встановлено, що з виявлених нематодозів коней більшу частину становили змішані інвазії, асоціацію яких склали два або три збудники – 67,60 %. Моноінвазію реєстрували у 32,40 % випадків, з них: стронгілятозів – 21,80 %, параскарозу – 2,94 %. Оксіурозну моноінвазію не реєстрували. Найбільш часто відмічали асоціацію двох збудників, а саме: *Strongylus spp.* та *Parascaris equorum* 50,0 %, *Strongylus spp.* та *Oxyuris equi* – 4,70 %. Асоціацію із трьох збудників реєстрували рідше: – 1,75 %.

Таким чином отримані результати свідчать, що змішана нематодозна інвазія є поширеною паразитарною інвазією коней у господарстві. Середня ЕІ стронгілідами складає по господарству 74,07 % при П 126,8 екз. яєць параскаридами 22,22 % при П 24,7 екз. яєць та оксіурисами склала 22,22 %. Змішана нематодозна інвазія має значно виражену вікову динаміку. Найбільша стронгілідозна інвазія реєструється у коней від 3 років і старше, параскарозна інвазія у коней до 3-х років, оксіурозна інвазія з 3-х років.

УДК 636.09:616.99

БУГАЄНКО А.І., магістрантка

Науковий керівник – **АНТІПОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

antipov_anatolii@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ТОКСОКАРОЗУ СОБАК ЗА ЇХ ВІКОВОЮ ДИНАМІКОЮ

Проблема зоонозу – токсокарозу є важливою як для гуманної, так і ветеринарної медицини. Токсокароз – тяжке гелмінтозне захворювання із хронічним перебігом, викликане личинковими стадіями нематоди *Toxocara canis*. Збудник переважно паразитує в собак, вовків, лисиць, песців та інших представників родини собачих. Дорослі паразити локалізуються в тонкому кишківнику та шлунку. Тільки одна самка за добу відкладає більше 200 тисяч яєць. Збудник в організм тварини потрапляє через зараження яйцями з навколишнього середовища, а саме зараження токсокарозом собак відбувається чотирма шляхами.

Зараження більшості цуценят відбувається внутрішньоутробно за трансплацентарної передачі личинок від матері до плода у другій половині вагітності, або у перші дні життя з молоком. Собаки, забруднюючи об'єкти навколишнього середовища яйцями токсокар, створюючи